

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Matkustaja-alusten esteettömyys

Julkisessa liikenteessä

Tausta

- ▶ Määräys perustuu alusturvallisuuslakiin (1686/2009)
- ▶ Määräys on ollut voimassa vuodesta 2012
- ▶ 1. päivitys vuonna 2017, määräyksen sisältö ei muuttunut
- ▶ 2. päivitys vuonna 2019 (voimaan 21.12.2019)
 - päivityksen isoin muutos oli liitteen 1 kohdan 5 vaatimusten poistuminen ennen 2013 rakennetuilta alle 24m, tai alle 100 matkustajan aluksilta

Määräyksen tarkoitus

- ▶ Varmistaa että liikuntarajoitteiset henkilöt voivat kulkea riittävän esteettömästi ja turvallisesti julkisessa liikenteessä käytettävissä matkustaja-aluksissa

Määräyksen rakenne

- ▶ Määräys:
 - Tarkoitus
 - Määritelmät
 - Soveltaminen
 - Voimaantulo

- ▶ Liite 1 – Yleiset esteettömyysmääräykset
 - Perustuvat non-SOLAS-direktiivin liitteen III suuntaviivoihin

- ▶ Liite 2 - Erityiset esteettömyysvaatimukset
 - Perustuvat IMO:n kiertokirjeeseen MSC/Circ.735

Määritelmät

- ▶ Liikuntarajoitteinen Henkilö:
 - Erityisiä vaikeuksia käyttää julkista liikennettä
 - Esim. vanhukset, vammaiset, aistivammaiset, pyörätuolin käyttäjät, raskaana olevat naiset, lasten kanssa kulkevat henkilöt
- ▶ Julkinen liikenne:
 - Julkisen toimijan tilaama tai liikennöimä matkustaja-alus liikenne
 - Esim. ELY-keskuksen, HSL:n ja kuntien tilaama ja operoima vuoroliikenne
- ▶ Kansainvälisen reittiliikenteen alukset ovat pääasiassa julkista liikennettä
- ▶ Vesibussit ja muut kotimaan risteilyliikenne eivät pääsääntöisesti ole julkista liikennettä

Soveltamisala

- Määräystä sovelletaan julkisessa liikenteessä liikennöiviin matkustaja-aluksiin ja suurnopeusmatkustaja-aluksiin.

Ennen 1.1.2013 rakennettu kotimaanliikenteen matkustaja-alus (ei non-SOLAS)

	L ≥ 24 m	L < 24 m
pax ≥ 100	Liitteet 1 ja 2	Liite 1, kohdat 1-4
pax < 100	Liite 1, kohdat 1-4	Liite 1, kohdat 1-4

1.1.2013 tai sen jälkeen rakennettu kotimaanliikenteen matkustaja-alus (ei non-SOLAS)

	L ≥ 24 m	L < 24 m
pax ≥ 100	Liitteet 1 ja 2	Liite 1
pax < 100	Liite 1	Liite 1

non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan kuuluva alus

	Rakennettu 1.10.2004 ->	Rakennettu ennen 1.10.2004
pax ≥ 100	Liitteet 1 ja 2	Liitteet 1 ja 2
pax < 100	Liite 1	Liite 1, kohdat 1-4

LIITE 1 – Yleiset esteettömyysmääräykset

1. Pääsy alukselle

- ▶ Aluksessa on oltava vähintään yksi sisäänkäynti jota liikuntarajoitteiset henkilöt voivat turvallisesti käyttää

2. Opasteet

- ▶ Opasteiden on sovelluttava kaikkien matkustajien käyttöön

3. Viestintä

- ▶ Aluksen viestintävälineiden on välitettävä informaatiota kaikille matkustajille

4. Hälytykset

- ▶ Hälytysten on oltava kaikkien matkustajien käytettävissä ja havaittavissa

5. Liikkumismahdollisuudet aluksessa

- ▶ Kulkutiet aluksessa on oltava pyörätuolin käyttäjän itsenäisen liikkumisen mukaan mitoitettuja (mm. matkustajatila, WC, ravintolapalvelut)

LIITE 2 – Erityiset esteettömyysvaatimukset

1. Pääsy alukselle

- ▶ Aluksessa on oltava vähintään yksi sisäänkäynti jota liikuntarajoitteiset henkilöt voivat turvallisesti käyttää ilman apua

2. Autopysäköinti aluksella

- ▶ Pyörätuolikäyttäjille esteettömiä pysäköintipaikkoja

3. Hissit

- ▶ Mitoitusvaatimukset hisseille

4. Matkustajatilat

- ▶ Vaatimukset liikuntarajoitteisten ja pyörätuolinkäyttäjien matkustuspaikoille

5. Käytävät, ovet ja käsijohteet

- ▶ Mitoitusvaatimukset liikuntarajoitteisille ja pyörätuolinkäyttäjille

6. Kannet ja lattiat

- ▶ Vaatimukset liuskoista ja porrastuksista

LIITE 2 – Erityiset esteettömyysvaatimukset

7. Hytit

- ▶ Osan hyteistä on sovellettava pyörätuolin käyttäjille

8. WC-tilat

- ▶ Vaatimuksia pyörätuolin käyttäjille soveltuvien WC tilojen määrästä ja mitoista

9. Hyttien sijainti ja saavutettavuus

- ▶ Sijainti lähellä poistumisteitä ja pelastusasemia

10. Henkilökunnan koulutus

- ▶ Henkilökunta koulutettava avustamaan liikuntarajoitteisia hätätilanteissa

11. Allergisten henkilöiden huomioiminen

12. Viestintä

- ▶ Aluksen viestintävälineiden on välitettävä informaatiota kaikille matkustajille

13. Palvelut

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Ajankohtaista

Traficomien määräyksistä

Uudet määräykset

- ▶ Lähiaikoina on julkaistu uusia määräysten päivityksiä:
 - Vakavuusmääräys (15.01.2020)
 - Lastiviivamääräys (15.01.2020)
 - Esteettömyysmääräys (21.12.2019)

- ▶ Tekeillä olevia uusia määräyksiä:
 - Perinnealusmääräys

Tekeillä olevat päivitykset

- ▶ Käynnissä olevia määräysten päivityksiä:
 - Runkomääräys
 - Palomääräys

- ▶ Tällä hetkellä käynnissä olevat määräysten päivitykset liittyvät lähinnä uusien ja päivitettyjen määräysten aiheuttamaan tarpeeseen
 - Eivät pääsääntöisesti sisällä uusia vaatimuksia
 - Epäselviksi koettuja sanamuotoja pyritään selkeyttämään
 - Viraston nimi päivitetään määräystekstiin

Tulevaisuuden päivitystarpeet

- ▶ Määräyksiä päivitetään säännöllisesti aina tarpeen mukaan
- ▶ Lähitulevaisuudessa ainakin palomääräyksen osalta näyttäisi olevan laajempia päivitystarpeita

Kiitos

esa.hakkinen@traficom.fi

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto